

Dialogkonferanse fagfornyelsen 2017

1. Hva synes du var bra på dialogkonferansen og hvorfor?

Innstilt fly førte til at jeg fulgte konferansen fra Steinkjer. God kvalitet på sendingen - nyttig med de gode innleggene, men jeg gikk glipp av prosessen i gruppene.

Felles info og drøfting med partene i prosessen

Flere gode innlegg bl.a. Dehlin. Nyttig å sitte fylkesvis, da en kommer i dialog med naturlige samarbeidspartnere

Jeg synes konferansen var veldig bra! Jeg fulgte den via strømming og er veldig takknemlig for at Udir la til rette for dette slik situasjonen ble. Veldig bra at dere bruke digitale verktøy i arbeidet. Vi kommer til å bruk tid til å gå gjennom innspillene og ta med oss det vi mener er hensiktsmessig i det videre arbeidet.

Bra at alle parter er invitert og møter. Det er en forutsetning.

Veksling mellom foredrag og praktisk arbeid.

At et representativt utvalg av aktører kunne møtes

Gode faglige innlegg

Sten Ludvigsen, dialogen

Gode innlegg, og godt å få diskutert og snakket sammen.

Samle mange ulike parter i regionene og på nasjonalt nivå. Likte Ludvigsens foredrag.

Nyttige plenumsøker. Samtalene rundt bordet var gode fordi de viste hvor forskjellig forståelse vi hadde for temaet og for arbeidsmetoden. Veilederne var flinke.

Bra kombinasjon av påfyll og aktivisering

Gode innledere, organisering og arbeidsform.

Hele konferansen var et bra startskudd for videre tenkning i regionene. Gode innlegg, god informasjon

Er medarrangør så eg er nok rimelig inhabil :) Men synest det var bra, godt og variert program

At ulike aktører står samlet om å virkeliggjøre fagfornyelsen. Bygger fellesforståelse, eierforhold og engasjement.

Noen fine faglige innspill (eks Ludvigsen) noen mer som apeller som viser bredden blant partene og brukbar tid til reelle regionale gruppediskusjoner. OK oppgaver og fint at vi praktiserte på digital plattform med samskriving.

At vi var partssammensatt

At vi øvde på å samkape en plan for regional utviklingsarbeid

At vi fikk faglige innspill på høyt nivå

God balanse mellom gode innlegg og gruppearbeid. Intensjonen og ambisjonene med konferansen ble godt beskrevet og derfor lett å bli engasjert i arbeidet.

Jeg fulgte konferansen på nettet. Det som ble sagt i foredragene var ok, spesielt Dehlin. Ludvigsen var mye reprise av den videoen som allerede ligger på nettet. Så foredragene trengte man ikke være i Oslo for å få et forhold til. Selve gruppearbeidet var vanskelig for oss å få noe eierskap til, men kom med et par innspill. Lurte veldig på om det ble oppfatta av de som var til stede i Oslo. Jeg synes arbeidsformen var bra.

Fint å samles for å starte opp en prosess

Gode innlegg og rom for "lokale" drøftingar mellom fylket sine deltakarar. Ein måte å komme i gang med lokal utvikling av arbeidet vidare.

Gode og relevante innlegg fra Dehlin og Ludvigsen. Givende gruppearbeid og det var bra at vi satt i grupper fylkesvis. Det letter samarbeidet vidare.

Bred deltagelse kan føre til et godt eierskap til resultatet

God variasjon i innlegg, gode økter og pauser. Mulighet for å diskutere i gruppene vi satt i.

Alle parter møtes og legger en plan sammen for hvordan man sammen kan bidra til implementering av fagfornyelsen.

Foredragene, - fordi de var, interessante og relevante

Alle innleggene - fordi det er viktig at partene får frem sine synsvinkler, og fordi de bandt sammen programmet på en god måte.

Organiseringen av dagen - fordi den ga rom for refleksjon, dialog og samskaping

Det var litt svevende i begynnelsen, foreleserne var gode og gav oss et perspektiv på prosessen som var veldig bra. Når vi fra Rogaland tror vi har forstått så faller noen brikker sammen. Foreleserne var veldig bra. De klarte på vær sin måte å gi en retning som underbygget forståelsen.

Egentlig var det bra at strukturen var så flat, for da falt ikke deltakerne inn i posisjoner, men alle måtte bidra for å skape et produkt, slik ble en og ansvarliggjort.

Innleggene. Dialogene. Partene samlet.

Dette var en utrolig spennende og nyttig dag.

Jeg skjønnte for alvor at prosessen med samskaping må starte nå - før læreplanene fastsettes. Jeg synes prosessene i grupper var gode igangsettere for det arbeidet som kan skje i fylkene. Jeg synes også innledningene vi fikk satte oss på sporet. Veldig bra!

Det var bra og nyttig å høre Ludvigsen og Dehlin snakke om sine tema. Det var også veldig bra at vi satt fylkesvis slik at vi kunne begynne dialogen og ikke minst knytte et nettverk i forbindelse med fagfornyelsen.

Gode innleiarar spesielt interessant Dehlin

Bredden i samlingen av folk og miljøer. Viktig å tematisere og diskutere fagfornyelsen i hele utdanningssystemet hvis målet er å komme til felles forståelse. "Modelleringen" av en prosess for involvering og samskaping også nyttig.

Grunnleggende informasjon på rett tidspunkt

Mulighet til kontakt med personer fra fylket som man ellers treffer skjeldent

Faginholdet var bra, og det er alltid bra og lære nye former for arbeid, denne gangen var jakten ny for meg. Det er veldig bra at det er samiske innslag på hver samling, selvom det denne gangen var et kort innslag.

God møtearena for å dele tankar om korleis det skal arbeidast vidare med dette viktige arbeidet.

Fint at alle organisasjoner var representert og at vi satt fylkesvis på bordene. Gode innlegg og fine meningsutvekslinger på bordene. Den digitale tilretteleggingen var også god. Ludvigsens innlegg var spesielt interessant.

Tema er det store forventninger til.

Orienteringen fra Udir i forhold til framdrift i arbeidet

Sammensetningen av grupper rundt bordet, det er viktig at alle stemmer kommer med.

At vi satt fylkesvis, det gjør at vi kan fortsette dialogen i ettertid

Den ga et godt innblikk i pågående og kommende prosess

Den viste hvordan samskaping kan gjennomføres regionalt og lokalt

Det var gode foredragsholdere: Det som ble sagt var interessant og retningsgivende

Det var bra at vi fikk sitte fylkesvis og snakke sammen om hva VI kan og bør gjøre HOS OSS

Innledningen v/Steffen Handal var god! Han etablerte en tydelig plattform for hva fagfornyelsen faktisk har som formål og som innebygdde spenninger. Dette, sammen med en noe kortere presentasjon fra Udir (faser og progresjon) ville vært tilstrekkelig for de diskusjonene og drøftingene representantene fra fylkene må ha.

Det var flott at elevorganisasjonen hadde aktive deltakere fordi de bidro til å bevisstgjøre forsamlingen om at elevene kan være en sentral ressurs for utviklingen av læreplanene.

En fin oversikt fra Udir over arbeidet som er gjort så langt og frister framover.

Dehlin har en annerledes vinkling som i alle fall får i gang gode refleksjoner hos meg.

Kjenner Ludvigsens arbeid ganske godt, men hadde aldri hørt han live. Det ga en ekstra dimensjon og litt økt forståelse for hans arbeid.

Det var et stort engasjement i gruppearbeidet. Er litt usikker på hvordan vi kan gå videre med de tankene vi formulerte under denne sekvensen.

En god blanding av innlegget fra parter, fagfolk og direktorat.

Bra tiltak totalt sett. Variasjon i dagen.

Likte godt Erlend sitt innlegg og Ludvigsen var bra, men kunne fått bedre tid. Ble litt heseblesende...

Mange stemmer - (organisasjonene, Udir, Universitete, Ludvigsen..) og godt innhold.

Både Dehlin og Ludvigsen. Godt forarbeid av Udir.

Honnør til Udir for åpenhet og "drive" til å drive store og komplekse prosesser. Dette er modig, og Udir går foran som et godt eksempel på at man må bevege seg utenfor komfortsonen for å lære og skape! STÅ PÅ! Lytt på tilbakemeldingene om prosess, juster underveis.

Bra at det var samlet folk fra ulike organisasjoner x

Godt opplegg! Veldig fint med eksterne og de var også veldig flinke! Praktisk å sitte fylkesvis, og syns vi fikk diskutert godt. Fint å møte de andre partene fra eget fylke. Også svært fint at alle partene fikk taletid i løpet av arrangementet. Veldig mye hyggelig og engasjerte folk på ett sted!

Det var gode innledere og nyttig med å sette sammen de som skal jobbe sammen lokalt. Vi fikk da begynt planlegging og luftet de felles tankene.

Nyttig med siste nytt.

Intensjonen med og målgruppa for konferansen

Dialogbasert og fylkesvis

Variasjon i arbeidsformer, fokus og modellering digitalt og fysisk

Fokus på samskaping som implementeringsstrategi og understrekingen via innspillet til Erlend Dehlin.

Udir modellerer en konferanseform og en arbeidsform som regionene bør bruke videre. (Idejakt, styrt samtale, mentometer, bruk av One Note med mer :))

Fint å sitte i regionale bord - fikk aller mest ut av samtale

Skapte en felles plattform

At vi satt fylkesvis.

Foredraget til Erlend D.

Det var nyttig å komme sammen med andre fra utdanningssektoren i samme fylke og dermed knytte kontakter. Flere gode innledninger og nyttig informasjon fra Udir.

Kombinasjonen med faglige innledninger og dialog i grupper basert på geografi/på tvers av nivå i sektoren fungerte godt.

Faglige innledning gir felles begrepsapparat og felles fokus. Dialog i grupper gjør at flere kommer til ordet og man kan ta med seg flere ideer og det er lettere å dele egne. Fint med "jegere" som bidrar til enda mer deling av ideer. Nyttig med gruppeinndeling basert på fylker fordi man møter aktører det er relevant å samarbeide med i praksis og det kan oppleves mer forpliktende å ta opp tråden etter samlingen. Inndeling på tvers av nivå kunne bidra til å synliggjøre ulike perspektiver i dette arbeidet. Dessverre var det stort frafall på min gruppe, men det skyldtes ikke organiseringen.

Forelesningene var gode og informative.

Bra med gruppearbeid.

Bra lagt opp med OneNote arket. (Egentlig alt det digitale)

Supert at ulike aktører blir involvert for at de kan være positive bidragsytere/støttespillere i prosessen fremover. Likte veldig godt innlegget til Dehlin. Viktig med anledning til drøfting rundt bordet + bruk av digitale verktøy. Lurt å sitte fylkesvis + bruk av idejakt for å hente innspill fra andre. Samskaping er riktig vei å gå!

Korte foredrag/faginnspill - bra!

Fint at man satt fylkesvis - gir mulighet for framtidig samarbeid

Fint at man kunne samskrive, og at man fikk startet arbeid på å utveksle og legge en "plan"

bra med gruppearbeid og gode forelesninger, både Dehlin og Ludvigsen.

Spennende innlegg fra ulike foredragsholdere. I utgangspunktet en spennende ide og spennende måte å jobbe på.

Dehlins foredrag om ledelse var veldig bra. Ludvigsen om dybdelæring

Veldig bra at det ble tatt initiativ til å utvikle en felles forståelse av hva som er i prosess, f.eks. dybdelæring

Der er det nok nødvendig å arbeide videre siden målgruppen er svært omfattende og kompleks på tvers av mange arenaer.

Flott å møte de andre aktørene i eget fylke og få servert interessante innlegg om arbeidet

Jeg synes det var bra at partene og de ulike organisasjonene kunne sette seg ned på denne måten og diskutere saken fra sine ståsteder.

Jeg synes også innleggene var gode og fornuftige.

Både innleiar/foredrag var gode. Dei gjekk rett på sak med oversikt over innhald og prosess. Var matnyttige i høve areidet.

Gode arbeidsoppgåver. Konkrete og fordra at vi vart konkrete og fekk fram ein plan.

Jeg synes de faglige foredragene var nyttige; det er alltid behov for påfyll om forskning.

Motiverende innlegg, spesielt det Erlend Dehlin.

Bredt arrangørgrunnlag. Flere aktører kunne bli ansvarliggjort.

Innledningene var bra fordi de var konkrete og ryddige.

Å møte andre fra samme fylke for å få i gang prosesser her.

At arbeidet med fagplanen involverer de som skal arbeide etter dem. Alle skoleledere burde vært på konferanser som dette.

Bra at vi satt sammen fylkesvis.

Jeg syntes den var veldig bra generelt. Veldig fornøyd med at så mange forskjellige mennesker ble dratt inn (elever, lektorer, lærere, politikere). Dette ha en ny respekt og et nytt perspektiv på mange ting.

Syntes noe av foredragene var interessante, særlig Dehlin sitt.

Fin oppdatering på området.

Bra med representasjon fra ulike interessenter. Viktig med dialog på tvers.

Fin samling. Gode dialoger. Gode intensjoner. God modellering av metoder og samskaping - en verdi i seg selv?

Hei!

Jeg deltok ikke på konferansen. Fra Utdanningsforbundet Hedmark deltok Unni Høiberg og Inger Marie Kleppan Georgstad. Jeg fulgte deler av konferansen via nettoverføring, og inntrykket mitt fra dette var positivt. Informative og aktuelle innlegg for å belyse bakgrunn, innhold og hensikt med fornyinga av læreplanarbeidet, herunder kjerneelementer.

Mvh

Egil Reinemo
fylkesleder

Mangfold

Å få møte ulike mennesker som representerte ulike nivå

Gode og interessante forelesninger

Interessante innledninger og grei gruppediskusjon

- møtte alle fagorganisasjoner sammen med fylkesmenn.
- gode innlegg.
- god pedagogisk gjennomføring av opplegget.
- praktisk sted for tilreisende.

Det er bra å møte flere fra samme fylke. Fint å bli tatt med i prosessen på et tidlig tidspunkt.

Godt faglig innhold

Bra at vi fikk sitte fylkesvis

det var bra at feltet var samlet og fikk snakke sammen. Samskapingsinnlegget var bra

Veldig bra om samskaping og dybdelæring, og metoden for gruppearbeidet

2. Hva kunne vært bedre og hvordan?

Vanskelig å uttale seg da jeg ikke var til stede i salen.

Innlegget til Ludvigsen var i seg selv nyttig, men flere så på det som unødvendig komplisert. Spesielt med tanke på bruken av fagspesifikke begreper som ikke alle forsto!

Jeg hadde forventet mer at delen med Sten Ludvigsen og dybdelæring. For meg ble det et litt for vanskelig språk - "oversettelsen" fra hans verden til min verden bli ikke helt vellykket for min del.

Tenker Ludvigsen kunne brukt noe mer "folkelig språk" i sitt foredrag.

i

Dette burde ha kommet tidligere i prosessen med fagfornyelsen. En regional aktør som f.eks. fylkesmannen eller KS burde ha vært gitt et koordineringsansvar.

Mer tid til Ludvigsen og til dialog, dybde

Alle aktørene MÅ være representert, vanskelig å legge planer som involverer andre.

Vi er kommet på ulikt sted i prosessen, ikke alle har oversikt over hvor vi skal (og fou og st.mld som er grunnlaget)

Skulle gjerne ha gitt Ludvigsen bedre tid til å utdype.

Det var overraskende hvor lav kompetansen om partssamarbeid var på fylkes- og kommunenivå. Når man presenterer et nytt begrep, samskaping, ble det det med en gang diskutert og foreslått nye arenaer for samarbeid. partssamarbeidet i praksis ble ikke nevnt som en arena der "samskaping" skjer hver dag. Hvis man ikke anerkjenner medbestemmelsesarenaen som samskapingsarena, kommer man ingen steder - det er der det forpliktende samarbeidet skal/bør skje.

Ikke noe spesielt.

Som alltid for liten tid til diskusjon rundt bordet

Vi må få flere frå UH-sektoren til å delta i framtida, eg skal bidra til det

Høyere deltakelse fra noen aktører, mer forankring i den enkelte org/aktørgruppe.

Det er alltid dilemmaer med vekting. Tror det var greit.

Vi manglet fylkesmannen og regionskontakten, som representerer hver region under fylket.

Det kunne vært lagt opp til et siste spørsmål og arbeid i gruppa 'hvordan tar vi (fra fylket) denne jobben videre?' Vi tok en rask prat om det, men den ble hengende litt i løse lufta.

På grunn av distansen var det ikke lett å få noe eierforhold til det som ble skrevet. Det er bedre å være til stede og se folkene du samhandler med. Men vi lurte på hvordan man tenker seg at fylkesmennene skal involveres i det regionale arbeidet. Vi registrerte at noen var der mens andre glimret med sitt fravær. Hva er deres rolle i dette arbeidet? Det samme gjaldt regionale representanter fra KS. Aust-Agder hadde ingen så vidt vi kunne registrere.

Mer presisering om mulig. Kunne kjennes stort og fluffy...

Vi burde endt opp med en ansvarsfordeling. Dersom vi skal få til et koordinert arbeid videre regionalt må noen koordinere og lede arbeidet. Det burde vært en tydelig ambisjon. Nå satt vi igjen med spørsmålet ved vårt bord - hva gjør vi nå?

Litt uklare/sammensatte gruppeoppgaver gjorde at vi brukte tid på å definere disse. Litt usikker på om vi fikk så mye ut av dette. Syntes oppgavene burde vært mer klare /konkrete.

Litt mer om tenkt framdrift - hva forventes av oss som var med

Ved noen bord/fylker manglet sentrale personer. Det gjorde planleggingen vanskelig. Vanskelig å si hvordan dette kunne ha blitt bedre, men det peker på at partene må bli enda bedre til å få egne medlemmer til å bidra.

Tidsstyringen - det er uheldig at det blir mindre tid enn oppsatt til gruppedrøftinger, da disse er viktige! For å unngå at det skjer (noe som ofte skjer) kan man legge inn noe "slakk" i programmet, slik at man tar høyde for forsinkelser som kan oppstå.

Det hadde vært enklere å reist derfra med en strategi. Samlingen kunne vært en time med fokus på veien videre rent praktisk, det ble mao litt lite tid.

Mange spørsmål i arbeidsøktene. Gjør det vanskelig med dybdediskusjoner

Invitasjonene til Fylkesmennene kunne vært enda bedre presisert. Fm kan bli viktige i arbeidet i sitt fylke, men mange sitter nok fortsatt på gjerdet....

UH burde vært tyngre representert. De utdanner framtidens lærere - og de er mange. De kunne fått noe tyngre representasjon. Det kunne vært satt av mer tid til samskaping fordi vi fikk for liten tid begge gangene. Videre håper jeg at dette ikke bare blir en engangsforeteelse, men at vi kan samles i hvert fall en gang til. Helst de samme som var her denne gangen, men også med flere med mandat til å ta noen beslutning i forhold til hvordan vi skal jobbe videre med dette.

Organisering av gruppearbeidet. Det var veldig uklart korleis vi skulle gjennomføre dialogen. Oppfatta at det var ein person som hadde ei spesiell rolle. Vi mangla ein del viktige representantar. Bortsett frå det var dialogøkta veldig nyttig

Mulig streik reduserte deltakelsen

Hei.

For Sametinget var det interessant å høre hvordan fylkene jobber, og hvordan de tenker seg samskaping. På Hordaland bordet hvor jeg satt, fikk vi ikke tid til å snakke om det siste spørsmålet i første runde. Der hadde kanskje Sametinget hatt en rolle i den nasjonale biten.

Litt betre tid til diskusjon i gruppene.

Noko meir mottakarvenleg innlegg om dybdelæring ved Djupedal.

Kunne faktisk hatt litt bedre tid til meningsutveksling

Spørsmålene ble for lite spesifisert for gruppa.

Vi kunne drøftet hvordan vi skulle få alle med i diskusjonen rundt kjerneelementer i stedet for dybdelæring. Identifikasjonen av kjerneelementer foregår nå, mens dybdelæring blir mer aktuelt når vi får ryddet plass i læreplanene. Jeg tror det er viktig å skape engasjement på lærerværelsene allerede nå, da blir implementeringen enklere.

Jeg var så godt fornøyd med konferansen at jeg ikke har noen forslag til forbedringer

Med tanke på at dere inviterte til en dialogkonferanse er det nærmest oppsiktsvekkende at det er satt av så lite tid til nettopp dialog.

Ludvigsen er alltid interessant å høre, men dere må faktisk forutsette at deltakerne har satt seg godt inn i grunnlagsdokumentene.

Dere må være så grei å ikke bruke tid på "ide-jakter" og liknende. Det er fullstendig overflødig og bare forstyrrende.

Siste del var litt ustrukturert, med litt utydelig bestilling.

Lite nytt om fagfornyelsen i forhold til det man kan finne i Meld. St. 28.

Det ble for lite tid til arbeid i grupper. Særlig før lunsj da mye av tiden gikk med til orientering om hvordan gjøre dette. Vi fikk reelt kun 20 min.

Vi brukte derfor tiden på spørsmålene før pause også til samtalen i gruppearbeidet etter pausen.

Det ble også for mange som skulle ha ordet fra arrangørene sin side. Det ble mye opplesing, og lite om hvordan vi kan støtte hverandre gjennom samskapt læring fremover.

"Dialogkonferanse" fikk en litt hul klang i bolken før lunsj: For liten tid og mulighet til dialog! Minst en times dialog før lunsj. Det tar noe tid før folk får varmet seg opp også.

Dette ble tatt igjen etter lunsj, men likevel.... at folk får opplevelsen av å ha bidratt, stilt en rekke spørsmål til seg selv og andre så tidlig som mulig, er smart.

Flere var usikre på hva feks dybdelæring innebærer. Mulig det skulle vært sendt ut link / informasjon sammen med invitasjonen slik at folk hadde den samme forståelsen av begrepet og at man hadde fått i hjemmelekse å tenke over hvordan modell deres region hadde vært best tjent med.

Litt knapp tid til diskusjon. Hadde vært fint å gå gjennom noen eksempler i plenum, ettersom det var noe vanskelig å starte en plan med lite utgangspunkt. Jeg er litt usikker på hvor veien går videre, og hvordan gruppa sammen skal kunne gjennomføre noe ettersom vi ikke har noen møtedatoer og lignende. Oppgavene til gruppene var også noe uklare som gjorde at tiden i gruppearbeidet ble noe forsinket fordi vi måtte finne ut hva vi egentlig skulle svare på og komme frem til.

Ut fra konseptet med de som var til sted, ser jeg ikke at noe burde vært gjort annerledes.

Gruppearbeidet i runde 1 var satt opp med 50 minutter. Pga introduksjon av oppgaven mm. ble det 30 minutter igjen til selve drøftingen. Tross stram styring ble det litt kort tid til å få gjennomført runde 1 som godt grunnlag for neste gruppearbeidsoppgave etter planen. Den var noe ambisiøs, men kan selvsagt videreutvikles regionalt.

Innlegget om dybdelæring var noe vanskelig å forstå for meg som ikke er så kjent med alle dimensjonene begrepet rommer. Det oppfattes som et svært komplekst og utfordrende begrep å samsnakke om regionalt. Jeg ble enda mer forvirret etter konferansen enn jeg var da jeg kom mht. akkurat dette begrepet, bortsett fra at jeg fortsatt forstår det som komplekst.

Gruppearbeidet var for omfattende.

Utydelighet rundt hvordan arbeidet skal tas videre- og ikke minst forankres regionalt.

I gruppearbeidet kunne vi fått noen påstander. Kommet fortære i gang kanskje?

Spørsmålene vi skulle jobbe med i grupper var uklart formulert. De kunne gjerne ha vært mer presise. Litt liten tid til diskusjon i grupper.

Ludvigsen snakket litt uforståelig om dybdelæring. Jeg ble i hvert fall ikke noe særlig klokere. Han kunne ha uttrykt seg langt klarere og mer presist enn det han faktisk gjorde.

Savnet foreldreperspektivet fra podiet. Foreldrene er "brukere" av skolen, og viktige samarbeidsparter for skolene om de skal lykkes med å gi barna en tilpasset opplæring. Kunne ønske at gruppene ble utfordret på hvordan foreldrene (og elevene) kan involveres på en god måte i dette viktige arbeidet. Vi vet mye fra forskning om at foreldrene er viktig. Utenforskap går i arv. Hvordan kan vi sammen arbeide på ulike nivå for å aktivere ALLE foreldrene i et konstruktivt samarbeid med skolen?

Oppdraget i gruppearbeidet kunne vært stilt litt tydeligere. Gruppen vår brukte en del tid på å finne ut hva vi skulle gjøre. Spesielt i siste del, selv om vi hadde en god ordstyrer/gruppeleder. Spørsmålene i gruppearbeidet, del 1 kunne vært formulert tydeligere også.

Jeg syntes nok litt synd på elevorganisasjonsrepresentantene, da det virket som mye gikk litt over hodene på dem. Skal de være med på arbeidet, må man ta hensyn til at disse er unge voksne og ikke har så god oversikt som andre som driver med dette til daglig.

Litt bedre tid på siste gruppediskusjon/idejakt. Denne gangen synes jeg Sten Ludvigsen var vanskelig å høre på. Har hørt han mye bedre før. Snakket over hodene på mange.

For liten tid til å samsnakke /skrive og lage en plan. Tar tid før man kommer i gang, i tillegg til at det gikk med tid til å informere først.

Trenger ikke folk fra de ulike forbund eller andre til å introdusere noen som skal si eller gjøre noe, går bort "verdifull" tid til at de skal si noe om seg og sitt område. Burde heller hatt en konferansier, da blir man mer effektiv på tiden, og man kunne fått mer tid til gruppene.

kanskje burde være mer fokus på medvirkning - som er et bestående begrep i samhandling mellom parter. Ellers er også medskapning et bedre ord enn implementering.

Jeg opplevde ikke at vi "kom noen vei" på mitt bord.

-Tydeligere "mandat" - hva er våres oppdrag?

- Mer tid til å drøfte sammen, mye tydeligere ramme for produktet.

-En gruppeleder, som kunne drevet samtalene fremover, sørget for at det ikke sporet av.

-Opplevde spm som noe uklare. Vi brukte mye tid på hvordan vi forstod spm.

-Uklart hva produktet skulle bli, hvordan det skulle se ut og hvordan det skulle brukes videre.

-Mange var fremmede for verktøyet samskriving. Skapte ulike forventninger til prosess og produkt.

-Vi var ukjente for hverandre i gruppa. Jeg opplevde ikke at alle egentlig var interessert i tema, men var en "tilfeldig" utsending.

Synes det hele var noe ullent og uklart... Særlig da vi skulle arbeide på grupper å diskutere hvordan vi skulle legge løpet i vårt fylke. Vi følte alle at vi hadde behov for konkretisering...

Tenker jo arbeidsgiverrollen blir viktig i videre arbeid.

Utfordringen er at de som satt rundt bordene hadde svært ulik innsikt i og forståelse for fagfornyelsen som prosess. Det innebærer at det blir veldig mye snakk, bare for å forstå hverandre. Aktørene som satt rundt bordet hadde også i liten grad "mandat" til å få ting til å skje - de kunne bare ta det med tilbake.

Opplever det også som svært viktig at prosessen med fagfornyelsen kobles tydelig til de endringene som skjer i forhold til etterutdanning. Her er det spesielt viktig at skoleeier/skoleledere og UH-institusjoner utvikler en felles forståelse, og språk for å snakke om og samarbeid om fagfornyelsen og at EVU-strategien må kobles mot dette.

Bredere representasjon i det enkelte fylke

Det var litt uklart hva gruppene egentlig skulle diskutere - og særlig ble det litt uklart hvordan vi skulle bruke "dybdelæring" inn i diskusjonen om prosessen videre. Derfor endte vår gruppe med å diskutere hvordan arbeidet med fagfornyelse skal komme ned på alle nivåer og inn på hvert personalrom og klasserom.

Det var også uklart hvor vi går videre nå. Er det meningen at disse gruppene skal møtes igjen, eller var det et engangstilfelle? Dere oppfordret oss til å ha kontakt videre - men hvordan, når og med hva? Hva skal vi jobbe med?

Kunne godt meir inn i djupnelæring. Sett av meir tid og fått meir konkret innhald. For teoretisk.

Jeg deltok som representant fra skoleeier, og tenkte umiddelbart at jeg savnet deltagelse fra ulike ledernivåer (både skoleledere og ledere hos skoleeier). Skal man få til en felles innsats på alle nivåer, så må ledere tas med i diskusjonen.

Temaet om dybdelæring er interessant også på et overordnet nivå, men det må jobbes med det på et operativt skolenivå.

På grunn av flystreiken var ikke alle parter representert ved de ulike bordene og i guppearbeidene, og det gjorde at vi ved det bordet jeg satt ved ikke fikk alle aspekter med i det vi gjorde.

Sikret bredere deltakelse. Lite mandat til å ta dette videre regionalt.

Bar også preg av at alle aktørene skulle komme til orde uten at det ble satt inn i en sammenheng.

Ingen spesielle kommentarer.

For mye fellesinfo som ikke var direkte nyttig når prosessen er kommet så langt, altså hvis man har vært påkopleet lenge.

Invitere bredere, ha slike samlinger på fylke- eller kommunenivå.

Når Sten Ludvigsen kom opp og skulle forklare hva fordypning var. Dette ble veldig tørt og veldig formelt, slik ønsker vi ikke at fremtidens undervisning skal være så da burde heller ikke foredraget være det. Professor språk er for professorer. Skulle også gjerne hatt mer tid til debattering.

Jeg har begrenset tro på denne metoden for fag-/profesjonsutvikling. I tillegg var ikke arbeidsgiver representert verken på kommune- eller fylkesnivå fra V-Agder. jeg tror derfor ikke denne konferansen vil ha overføringsverdi til arbeidet regionalt og lokalt.

Avklart de ulike aktørenes (faktiske) fullmakt.

Skoleeiernivået burde kanskje vært sterkere representert.

Partene skulle vært ansvarliggjort og bedt om å ha med seg de beste de har innen læreplanarbeid i sine kommuner og organisasjoner. Dette er det få av de tillitsvalgte som kan. Hvordan skal det utførende skole og kommune-leddet være med i medskapingen? Vil de tillitsvalgte kunne videreformidle og være et bindeledd mellom denne konferansen og kommunene?

Utviklingsveilederne som var der, og som kunne læreplan, var "folk" dere burde bruke for å få til en implementering der ute...

Få fra skoleeier tilstede

Vanskelige og tidkrevende oppgaver som vi ikke var forberedt på, fikk dårlig tid til diskusjon rundt bordet.

Uklart om videre strategi for implementering, kan bety at hvert fylke velger sin egen løsning. Her burde vært noen overordnede prinsipper. Vi manglet viktige aktører ved bordet, for eksempel burde fylkesmannen og kanskje noen fra opplæringsavdelingen i fylkeskommunen vært representert.

- UH sektoren burde ha deltatt (alle fall manglet vår region)

- forventning i forkant på at alle skulle ha lest seg opp til konferansen, her var vi noe ulik.

Ikke noe bestemt.

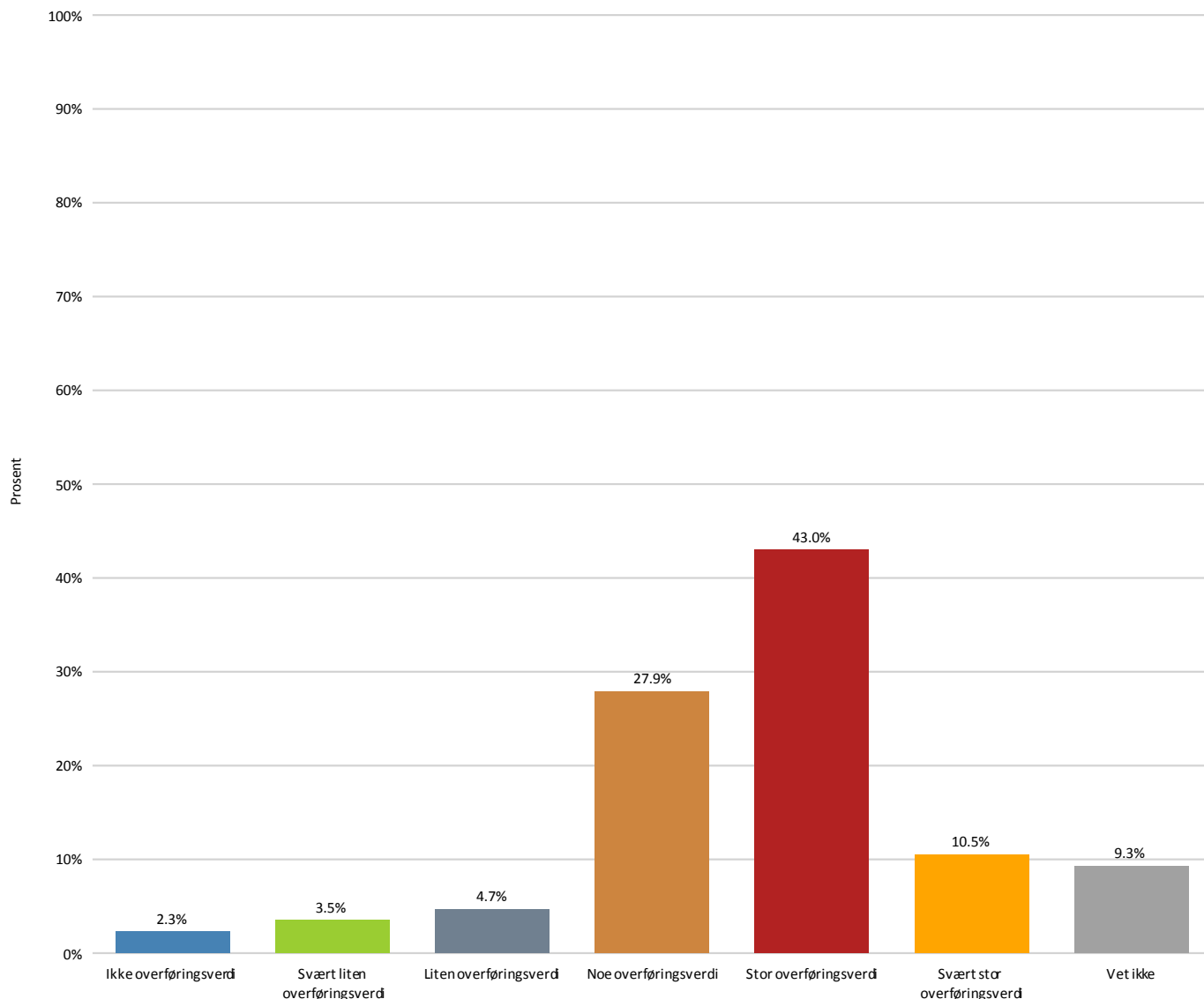
Arbeidsgiver burde vært representert rundt bordene i alle fylkene.

problemstillingen til siste gruppearbeid var litt prematur

At det er vanskelig å finne foiler og resultatet av gruppearbeidene igjen på nett

3. I hvilken grad synes du opplegget i gruppearbeidet har overføringsverdi til arbeidet regionalt og lokalt?

Navn	Prosent
Ikke overføringsverdi	2,3%
Svært liten overføringsverdi	3,5%
Liten overføringsverdi	4,7%
Noe overføringsverdi	27,9%
Stor overføringsverdi	43,0%
Svært stor overføringsverdi	10,5%
Vet ikke	9,3%
N	86

4. Har du noen råd til oss om hva vi kan gjøre for å følge opp dialogkonferansen?

Viktig at vi i sektor følger opp på egen arbeidsplass og i egen region, gjerne med noen milepeler med inspirasjon og kunnskapsdeling underveis.

Følge opp Fylkesmennene og det spesielle overordna ansvaret de har.

Elles kan det organiseres en eller to nasjonale konferanser hvert år (som i uiu) for skoleeier, skoleledere og tillitsvalgte .

Vi trenger å jobbe i nettverk på dette nivået!!
Jevnlige dialogkonferanser står på vår ønskeliste!!

Jeg tror flere liknende dialogkonferanse kan være en god oppfølging.

En regional aktør som f.eks. fylkesmannen eller KS burde ha vært gitt et koordineringsansvar.

Holde samskapingssidene åpne for videre samskaping

Involvere alle fylkesmennene, framdriftsplaner må lages i alle fylker og kommuner(fint med forslag fra dere).
En god plan for gjennomføring og implementering må ligge i bunnen.

Invitere til innspill underveis i prosessen.

Kommuner og fylkeskommuner må oppmuntres til å følge opp ved å spørre skolene, lærerne og elevene om hva de trenger av støtte fra skoleeier. Viktig at skolene får et eierforhold fra starten av slik at prosessen kommer godt i gang og er forankret der endringene skal skje. Diskuter partene sentralt hvordan vi kan bruke de allerede avtalte arenaene for samarbeid og medbestemmelse lokalt for å få sikre profesjonalisering innenfra når det gjelder læreplaner. Det er visst et stykke å gå på pegge sider for å få medbestemmelsesarenaen til å fungere skoleutviklende (og læreplanutviklende). Ikke skap nye arenaer utenfor skolen til å utvikle lærerens- og skolelederens viktigste verktøy - læreplanene.

Ansvarliggjør fylkesmannen til å legge til rette for (skape) arenaer for deling, diskusjon og samskaping

Minne om arbeidet og gi korte oppdateringsstatuser

Lage tilsvarande konferanse med jamne mellomrom framover, årlig eller halvårlig

Lytte og lære til neste konferanse

Hvis dere klarer å gi noen tilbakemeldinger om hva dere tar med dere videre og kanskje hva dere har lært, så vil det være OK. Tror det er et generelt behov for mer felles kompetanse og felles forståelse av hva dybdelæring egentlig er, samt hvordan det utfordrer verdier, læringssyn, elevsamtaler og kompetansebegrepet. Dette må være felles fra BHG-VGS.

Send ut spørring om hva som er gjort i etterkant...

Med oppmuntrende press..?

Spør samtidig hva som kan fremme at dette gjennomføres... og evt hvordan dere kan støtte/hjelpe...

Ikke luk muligheten for å spille inn til arbeidet for tidlig - evt forlenge...?

Jeg svarer nok 'vet ikke' på forrige spørsmål kanskje nettopp fordi jeg ikke vet hvordan jeg skal jobbe videre nå. Jeg er fra UH sektoren, så mulig det er spesielt fra mitt perspektiv det føles slik.

Tenk mye på 'ledelse' framover. Hvordan kan prosessene som handler om denne samhandlingen ledes? Jeg tror det hadde vært lurt med en ny dialogkonferanse knyttet til dette store og avgjørende spørsmålet. Og ta med Erlend Delihn i det møtet også. Tror han kan bidra mye. Jeg sitter i hvert fall igjen med en følelse av at suksess for samhandling ligger i klok og bevisst ledelse. Bevisst på hva god samhandling er, og hvordan legge til rette for medvirkning. Tror det er mange (norske) prosesser der ute som tror de driver medvirkning, men i praksis gir de medvirkende en dårlig følelse etter endt jobb. Og folk blir trøtte av å være medvirkende når de ser at de likevel, i realiteten, ikke er det.

Hvis dette arbeidet skal pågå i mange år er det viktig at de medvirkende kjenner fra første dag at dette er meningsfullt. Sagt på en annen måte, dersom 'vi-følelsen' (som Delihn snakket om) ikke skapes fra start blir arbeidet vanskelig. Og det jeg tror, gode ledere på ulike nivå i prosessen, er de som nettopp klarer å skape en slik 'vi-følelse'. Noen av de jeg kjenner som gjør en slik lederjobb hver dag er lærere, og noen gjør den vanvittig mye bedre enn andre. Så, mitt råd, speid etter ledertalenter! :)

Utfordre de regionale nivåene til mer samarbeid, organisasjoner, KS, FM og kommuner. Man må rigge noe som er allment og sette krav til oppfølging. Det må settes av tid til dette, ikke bare tidsfrister.

Mer spisset kanskje. .

Orienter oss om kva ressursar de kan bidra med lokalt ut over det som ligg digitalt.

Gi en klar anbefaling/ordre på hvem som skal lede og koordinere arbeidet regionalt. Feks Fylkesmannen eller KS.

Hans Lieng

UDF Sør-Trøndelag

Fortsette å involvere "bredt". En ide kan være at hver skole oppretter en liten "ekspertgruppe" som kommuniserer ut i skolen og inn mot en slags komite sentralt som samler trådene. (senere når planene skal utarbeides).

Utfordre FM/KS på å tilrettelegge for regionale konferanser

De fylkene hvor oppmøtet var lavt, eller der hvor sentrale personer fra FM, UH eller KS manglet, bør tilbys oppfølging fra Udir.

Jeg tror det ville være lurt å arrangere 2-3 lignende dialogkonferanse i løpet av hele prosessen, både for at vi skal holde oss oppdatert på arbeidet ved ulike milepæler. Men også for å møtes og dele erfaringer - etter hvert som fylkene jobber med samskaping og implementering, vil det kunne ha stor nytteverdi å høre hva/hvordan andre jobber med dette.

Jeg ser for meg at det kommer noen forslag fra direktoratet om hvordan dere ser for dere veien videre. Skal alle fylkene vandre videre på sin egen vei kan prosjektet sprike i alle retninger. Det viktigste er vel til slutt å sikre bred deltagelse og involvering fra brukerne. Da kan en godt sikre prosessene med noen råd. Kanskje må fylkesmannen inn som en koordinerende aktør.

Ansvarliggjøre noen til å følge opp. Hva blir neste skritt.

Kanskje en til i løpet av perioden fram mot fastsettingen av læreplanene?

Ellers: støtt oss med refleksjonsspørsmål som kan brukes regionalt og lokalt. Fint også med støtte i presentasjoner, artikler, videoer osv. Konkretiser arbeidet i oppdraget til Fylkesmenn. Gjennomfør turne, eller dialog med kontakt ut mot FM-ene.

Se punkt over

Hjelp oss å utarbeide/samle ein kunnskapsbase som er enkel å få ut til fotfolket slik at prosessene på skulnivå kan raskt kome på banen

Dette opplever jeg som litt viktig: Hvem skal ta på seg rollen som organisator og innkaller til en liknende regional konferanse? Udir inviterte til denne, men det står fortsatt litt uklart for meg hvem som skal gjøre dette i Sør-Trøndelag. I Trondheim har vi allerede satt i gang en prosess med bred involvering av skolene i fornyelsen av fagplanene. En prosess som også skal involvere STFK, UH og organisasjonene blir vesentlig større. Hvem skal innkalle til et møte som starter opp prosessen regionalt? (Et forslag er at fylkesmannen kunne invitere partene til et "oppstartsmøte".

Vi må se på innholdet og arbeidsoppgavene fo å se om sametinget er best tjent med å være spredt eller å sitte i egne grupper.

Dersom det skal lukkast oss å få med lærarar i dette arbeidet, må dei få høve til å bli frikjøpt, ergo må det følgjast opp med midlar.

Hvert fylke bør legge frem en strategi for hvordan dialog skal gjennomføres fra sentralt hold og helt ut på skolene. Kanskje det kunne bli satt av en dag hvor elever, lærere og ledelse og også foresatte (FAU) på skolene faktisk arbeidet med disse spørsmålene rundt læreplanene.

Bruk sidene til udir på dette aktivt. Dette må være et frivillig engasjement for lærere. Informasjon, motivasjon, og presisering av hvor viktig dette er kan være en god oppgave for rektor og tillitsvalgte sammen

Gi fylkesmannen et ansvar for å holde i trådene i sitt fylke, for å få til lokale samlinger, noen må ha ansvaret for å sette dette arbeidet på dagsorden, ellers tar tiden oss.

Lage tilsvarende regionale konferanser. Kom ut til oss slik det ble gjort i Ungdomstrinn i utvikling.

Jeg foreslår rett og slett at dere dropper flere konferanser av dette slaget. Ressursbruken er enorm og overføringsverdien er marginal. Dette var strengt tatt en dag med foredrag og noen utydelige mellomspill.

Hvis dere hadde hatt mulighet til å etterspørre hvordan etterarbeidet går ute i fylkene så tror jeg det hadde økt sannsynligheten betraktelig for at man fikk flere aktive innspillspartnere i arbeidet med fagfornyelsen.

Gjerne et notat fra Udir med forventninger/oppdrag til fylkesmannsembetenes arbeid med fornyelsen.

Kommentar til pkt over. Dette gjelder ikke alle regioner, men for dem som er "klare" var denne konferansen en modellering på hvordan man kan gjøre det lokalt- og på mitt bord kom dette opp som et forslag: Hva med å arrangere en dialogkonferanse med alle involverte - elever, foreldre, UH, lærere, skoleledere, Skoleeiere (både politiske og administrative). Dette krever både mot og ferdigheter i prosessledelse.

Forutsatt at alle fylker rigger fysiske og digitale arenaer, kunne man hatt en kontaktperson i hvert fylke som hadde ansvaret for å røkte den digitale arenaen slik at Udir hadde 19 steder å følge med på digitalt? Evt. Fysiske møter. Jeg tror det er avgjørende at en/flere personer i hvert fylke har dette oppfølgingsansvaret, det handler ikke om rapportering, men fange opp hva som rører seg, og så følge opp....det kunne være Utviklingsveilederen der de fortsatt finnes.. (fang opp-følg opp - hold fast)

- kjerneelement
- tverrfaglig
- flerfaglig
- fagfornyning
- overordna
- dybdelæring
- implementering
- fagovergripende kompetanse
- fagspesifikk kompetanse

Det er ulike begrep folk rundt i kommunene skal vite hva betyr for at de skal komme med innspill . Mulig en kort resyme / oversikt på direktoratets hjemmeside hadde vært en ide.

Godt spørsmål. Jeg tror det kan være lurt å lage en mal på informasjonskriv med noen generelle spørsmål som alle skole-Norge kan ha mulighet til å svare på! Kanskje Udir kan gjennomføre en nasjonal spørreundersøkelse for elever, lærere, rektorer og skoleledere med noen generelle og korte spørsmål. Dette vil kanskje effektivisere prosessen. Dette er selvfølgelig om dere har kapasitet og mulighet. Slik som jeg ser det er det hvert fall noe begrenset hva partene kan få til og det vil nok variere stort fra fylke til fylke før fristen i slutten av september. Arrangere denne typen konferanse med samme målgruppe en gang årlig fram til 2020 med fokus på samhandling, begrepsforståelse, forankring og modellering. Behovet er stort for å løfte dette fram på et overordnet og nasjonalt nivå med "alle parter" tilstede. Udir har en viktig rolle både som en faglig pådriver ut mot organisasjonene/partene, men også en invitasjon til og en modellering av hvordan en god konferanse kan legges opp i etterkant, regionalt.

I tillegg er det behov for at Udir kan delta som ekstern bidragsyter i fylkesvise samlinger fram mot 2020 med særlig fokus på den administrative skoleeierrollen. Det å basere implementeringsjobben kun på informasjon og kommunikasjon via nettressurser, vil etter min mening ikke være tilstrekkelig for å lykkes med samskapingen.

Tydligere på hva desentralisert ordning kan bety for prosessen framover.

Utvikle en veileder/prosessveileder som gir en retning på hvordan arbeidet kan forankres regionalt.

Sjekke at partene snakker sammen.

Legge føringer på å ta med foreldre/foreldreperspektivet i det videre arbeidet.

Utarbeide noen gode refleksjonsnotater som kan brukes regionalt + videre inn på andre arenaer igjen på nøkkelbegreper i arbeidet frem mot nye læreplaner. Kanskje noe filmsnutter som innledning til refleksjoner. Gjenta dialogkonferansen med samme målgruppe- som oppfølging av arbeidet- erfaringsdeling?

Følge opp at KS har fylkesmøter, for eksempel utvidede fagutvalg (Buskerudmodellen) hvor de som ikke vanligvis deltar her blir invitert med.

Bør ha en slik konferanse til om et halvår, hvor man følger opp påbegynt arbeid.

Viktig at alle parter er med. KS var fraværende og de har en viktig rolle i dette. Ellers bra start! Kan sikkert gjentas når vi har kommet lenger ut i prosessen og vi har fått igangsatt samarbeidet mer konkret i fylkene.

Jeg var nok mer entusiastisk før enn etter konferansen. Opplever ikke at vår gruppe har noe å følge opp. Men det vil selvsagt bli tatt tak i lokalt, av hver kommune og enhet på ulikt vis.

Må konkretisere /forankre oppdraget vårt tydeligere!

Dere kan fortsette arbeidet med å utvikle gode ressurser som ulike aktører kan anvende på sine lokale møteplasser, dette ble løftet fram fra flere aktører rundt bordet.

Dere kan også bidra til å forsterke båndet mellom skoleeier/skoleleder og UH - som sammen skal realisere dette.

Finn kanaler for å dele gode eksempler på hva enkelte fylker gjør. Hvis noen fylker ikke finne arenaer for et slikt arbeid bør det inviteres til flere lignende sentrale arrangement

Jeg har inntrykk av at Udir har lagt til rette for en bred prosess, noe som er svært positivt - men hvor stopper arbeidet opp? Hvorfor får ikke alle lærere og alle elever høre noe særlig om dette arbeidet? Det må jo være noe å finne ut av. Kanskje står det noe i referatene fra konferansen.

Dere må også se om konferansen kan ha kommet opp med noen ideer om hvordan dere skal motivere skoleiere, skoleledere, lærere og elever til å prioritere dette arbeidet.

Blant annet var vi på gruppa enige om at korte høringsfrister, som den første fristen nå 27.09, er altfor nært til at alle skoler skal kunne klare å sette av tid til dette arbeidet, like etter skolestart.

Bør nok sette av meir tid til arbeidet i gruppene. Vert fort for store oppgaver i høve den tida som er sett av til det. Må få bedre balanse mellom tid og krav til resultat (svar på oppgåvene).

Dette er viktig å komme tettere i dialog med skoleeier og skoleledere både på kommunalt og fylkeskommunalt nivå.

x

For lite representasjon. Ingen skoleeiere eller -ledere. Heller ikke fra Fylkesmannen... De burde vært forpliktet til å ta tak i dette regionalt.

Arrangere oppfølgingskonferanser med fokus på innhold i fasene og videre framdrift og ansvar. Følge opp de lokale aktørene, muligens via fylkesmannsembetene.

En ny før selve fagplanprosessen begynner

Utfordre kommunen på samarbeidet med fylkeskommunen. Det gjøre veldig forskjellig.

Ikke gjør det så formelt at folk sliter med å forstå det. Håper det blir flere slike møter hvor vi kan fortsette arbeidet. #la elevene bli hørt

Tydeliggjøre at det er dialogkonferanse, uten aktører med fullmakt. Ulike aktører deltok ulikt under gruppearbeid, noen var redd for å mene ut over fullmakt.

Litt usikker på om dette er arenaen for å få til de store tingene. De aller fleste deltakerne her har liten kunnskap og både læreplan og fag, ut fra rollene de er i. De fleste er tillitsvalgte og kan kanskje til dels legge til rette for noe samskaping i egne organisasjoner. Betviler om en får det til for en region i deres regi. Har en tillitsvalgt eller repr. fra KS legitimitet til dette? Burde det heller være skolesjefer og fagpersoner som blir samlet i UDir eller fylkesmannens regi? Aktører som vil kunne videreformidle og ansvarliggjøre. Fremover vil det være viktig at de som faktisk kan og skal ta disse avgjørelsene, og har ansvar for implementering blir involvert - med partene som medspillere.

Få skoleeier på banen og vær konkret med oppgavene

Det bør lages noen standarder som alle fylker kan bruke i det videre arbeid, evt komme med ideer til det

Tror det er viktig at noen får et definert ansvar for å følge opp dette i hvert fylke. Vi snakket på gruppa om at det var naturlig at fylkesmannen fikk dette ansvaret, da det er viktig å dra med både grunnskole og videregående pga gjennomgående læreplaner. Så rådet til dere blir vel da å gi fylkesmannen en bestilling på dette.

Ja, jeg tror fylkesmannen må kalle inn til oppfølgingsarbeid mtp hvem gjør hva, og lage en fremdriftsplan.

God helg!

Det er viktig å knytte dette til de satsingene som er i gang eks. <den desentraliserte etterutdanningsmodellen.

viktig å koble på elever og lærere så de ikke opplever en "skinnmedskapningsprosess". Det blir viktig at de "dyttes" til å delta gjerne gjennom skoleeier og skoleledernivå

En erfaringsbank burde opprettes for å vise hvordan man får til samskapingen rundt omkring

